

Lakiosasto

9.1.1998

Työeläkelaitoksille

1 TYÖTTÖMIEN OMAEHTOISEN OPISKELUN TUKI

2 YRITTÄJIEN TYÖTTÖMYYSTURVAN VÄHIMMÄISTULORAJA

1

TYÖTTÖMIEN OMAEHTOISEN OPISKELUN TUET

Työttömien omaehtoisen opiskelun tuet kuuluvat niin sanottua koulutusvakuutusta koskevaan järjestelmään. Sen tarkoituksena on antaa pitkään työelämässä olleille, työttömiksi jääneille henkilöille mahdollisuus saada opiskelun ajalta opintotukea parempaa toimeentuloturvaa. Tämä toteutetaan siten, että työttömälle maksetaan työttömyysturvan tasoista tukea määrääjän myös omaehtoisen opiskelun ajalta.

1.1

Laki pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen koulutuksen tukemisesta on jo voimassa

Koulutusvakuutuksen ensimmäinen vaihe eli laki pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen koulutuksen tukemisesta tuli voimaan 1.8.1997. Laki koskee pitkäaikaistyöttömiä, jotka aloittavat opintonsa 1.8.1997 - 31.7.1998 välisenä aikana. Kyseessä on määräaikainen erillisohjelma.

Tuesta ja sen vaikutuksesta työeläketurvaan on kerrottu yleiskirjeessä A 22/97.

1.2

Laki työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta

Koulutusvakuutuksen toinen osa eli laki työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta (1402/1997) tuli voimaan vuoden 1998 alusta. Sen mukaan pitkän työhistorian omaavat, työttömiksi jääneet henkilöt saavat oikeuden työttömyysturvan tasoiseen tukeen omaehtoisen, ammatillisia valmiuksia edistävän koulutuksen ajalta. Menettely koskee opiskelua, joka alkaa 1.8.1998 tai sen jälkeen.

Koulutuspäiväraha

Koulutusajalta maksettava etuus on nimeltään koulutuspäiväraha. Se on ansiopäivärahan, peruspäivärahan tai työmarkkinatuen suuruinen riippuen siitä, mihin etuuteen koulutuksessa oleva olisi ollut oikeutettu

Lakiosasto/Irma Kortesoja

9.1.1998

työttömänä ollessaan. Koulutuspäiväraha rahoitetaan samalla tavoin kuin vastaavat työttömyysetuudet. Päivärahan myöntää ja maksaa työttömyyskassa tai Kela.

10/15 vuotta

Koulutuspäivärahan myöntämisen ehtona on, että henkilö on työskennellyt työmarkkinoilla yhteensä vähintään 10 vuoden ajan koulutuksen aloittamista edeltäneiden 15 vuoden aikana.

4/12 kuukautta työttömänä

Lisäksi henkilön on pitänyt olla koulutuksen alkamista välittömästi edeltäneen 12 kuukauden aikana työttömänä yhteensä vähintään neljä kuukautta siten, että hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea yhteensä vähintään 86 päivältä.

Enimmäismäärä 500 päivää

Koulutuspäivärahaa maksetaan enintään 500 päivältä. Koulutuspäivärahan ja työttömyyspäivärahan yhteenlaskettu enimmäiskesto on 586 päivää. Koulutuspäivärahat luetaan työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäiskestoön. Tässä siis menettely on toinen kuin pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen koulutuksen tuessa, joka ei kuluta työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaa.

100 päivää lisää

Jos ansiopäivärahaa saava henkilö aloittaa omaehtoisen ammatillisen koulutuksen vuoden 1998 aikana, hänelle voidaan maksaa ansioturvan tasoista koulutuspäivärahaa lisää 100 päivältä. Tämän mahdollistaa lain voimaantulosäännös.

2

UUSI KOULUTUSTUKI JA TYÖELÄKKEET

2.1

Työhistoria

Koulutuspäivärahan saamisen ehtona olevaa työhistoriaa tarkastellaan 15 vuoden ajalta ennen koulutuksen alkamista. Vaadittava 10 vuoden työhistoria osoitetaan Eläketurvakeskuksen ja tarvittaessa Valtiokonttorin ja Kuntien eläkevakuutuksen rekisteriotteella. Työttömyyskassat ja Kela laskevat itse työhistoriavaatimuksen täyttymisen rekisteriotteen perusteella.

Myös työskentely EU/ETA -maassa kelpaa täyttämään työhistoriavaatimusta, jos henkilö ulkomailla työskennellessään on ollut vakuutuksen piirissä. Henkilön itsensä pitää esittää selvitys ulkomaantyöstä ja sen kestosta.

Työhistoriaa laskettaessa voidaan ottaa huomioon myös alle 23 -vuotiaana tehty työ. Pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen koulutuksen tuessa näin ei voida tehdä.

Lakiosasto/Irma Kortesoja

9.1.1998

2.2

Tuleva aika ja työeläkelisä

Koulutuspäivärahaan sovelletaan samoja säännöksiä kuin työttömyysturvalain mukaiseen työttömyyspäivärahaan ja työmarkkinatuesta annetun lain mukaiseen työmarkkinatukeen. Työttömyyspäivärahan tasoisena maksetut koulutuspäivärahapäivät jatkavat siten työeläkeläken mukaista tulevan ajan oikeutta enintään 500 päivää ja työmarkkinatuen tasoisena maksetut koulutustukipäivät enintään 180 päivää.

Ansiopäivärahan tasoisena maksettu koulutuspäiväraha oikeuttaa työeläkelisään.

3

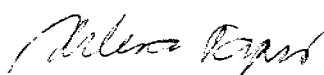
YRITTÄJIEN TYÖTTÖMYYSTURVAN VÄHIMMÄISTULORAJA MUUTTUI

Jotta yrittäjällä on oikeus työttömyysturvaan, hänen yrittäjätoimintansa on pitänyt täyttää yrittäjän työssäoloehdon. Se täyttyy, kun henkilö on lähinnä edellisten 48 kuukauden aikana työskennellyt yrittäjänä yhteensä 24 kuukautta siten, että yritystoiminta on laajuudeltaan olennaista. Asetuksella säädetään, millainen toiminta on laajuudeltaan olennaista.

Työttömyysturvalain täytäntöönpanosta annetun asetuksen 4 a § muuttui vuoden 1998 alusta (1404/1997). Sen mukaan yrittäjän työssäoloehdoton luetaan ne kuukaudet, joina YEL-vakuutetun yrittäjän YEL-työtulo on ollut vähintään 35 kertaa peruspäivärahan (1.1.1998 alkaen 120 mk/pv) suuruinen määrä eli vähintään 4 200 markkaa kuukaudessa. Jos henkilö kuuluu TEL:n piiriin, työansion on vastattava tätä määrää.

Aiemmin määrä oli 40 kertaa peruspäivärahan suuruinen eli noin 4 700 markkaa.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio
Tapio Karsikas